Laravel - Perusteet

Laravelin käytön perusteet esitetään keskittyen ydintoiminnallisuuksiin ytimekkäiden esimerkkien avulla. Kaikkia mahdollisia käyttötapoja ja yksityiskohtia ei käsitellä.

Oletuksena on, että olet asentanut edellisessä luvussa esitetyllä tavalla Laravelsovelluksen joko Windows/XAMPP- tai Ubuntu-ympäristöön projekti01-kansioon. Tässä esityksessä käytetään esimerkkinä Ubuntuun testi-käyttäjänä kansioon /home/testi/public_html/projekti01 asennettua Laravel-sovellusta. Esimerkkipalvelimen IP-numero on 192.168.1.126, joten sovelluksen päänäkymä löytyy osoitteesta http://192.168.1.126/~testi/projekti01/public/

Laravelin juurikansio eli projektikansio projekti01

Laravelin juurikansiona toimii projektikansio

/home/testi/public_html/projekti01. Alikansio public voi sijaita muuallakin ja asiaa käsiteltiin edellisessä luvussa.

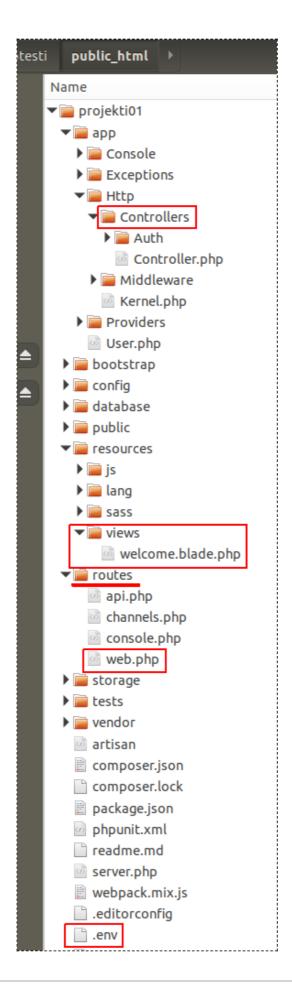
Laravelin kansiorakennetta ja eri kansioiden tarkoitettuja sisältöjä on selitetty esim. dokumenteissa https://laravel.com/docs/5.7/structure ja https://www.w3schools.in/laravel-tutorial/application-directory-structure/. Kaikki viittaukset tässä materiaalissa kohdistuvat kehityksen kohteena olevaan Laravel-sovelluksen juurikansioon eli projektikansioon

/home/testi/public_html/projekti01, jos erikseen ei muuta mainita. Ilmaisu routes-kansio tarkoittaa esimerkiksi kansiota

/home/testi/public html/projekti01/routes

Oheisessa kuvassa on merkitty aloittamisen kannalta tärkeimmät sijainnit

- routes-kansion web.php-tiedosto sisältää kaikki Laravel-sovelluksen tarjoamat tavalliset reitit
- resources/views-kansio sisältää näkymät
- app/Http/Controllers-kansio sisältää kontrollerit
- .env-tiedosto sisältää tärkeitä sovelluksen asetuksia mm. tietokanta-asetukset

Hyvä tietää aluksi

Laravel-kehyksen käytössä useita tehtäviä on suoraviivaisinta suorittaa komentokehotteesta Laravel-sovelluksen juurikansiosta. Windows-ympäristössä komentokehotteen voi käynnistää cmd-komennolla tai käyttämällä PowerShelliä. Linux-ympäristöön löytyy monenlaisia ohjelmia komentokehotteeseen pääsemiseksi. Windows-ympäristöstä Llnuxin komentokehotteeseen (~shell, ~komentorivi) pääsee yleensä järkevimmin ssh-pääteyhteydellä käyttämällä Putty-ohjelmaa

Artisan Console: php artisan

Artisan Console on komentorivikäyttöliittymä monien Laravel-tehtävien suoraviivaiseen suorittamiseen. Kaikki artisan-komennot kohdistuvat siihen Laravel-sovellukseen, jonka projektikansiossa komento annetaan!

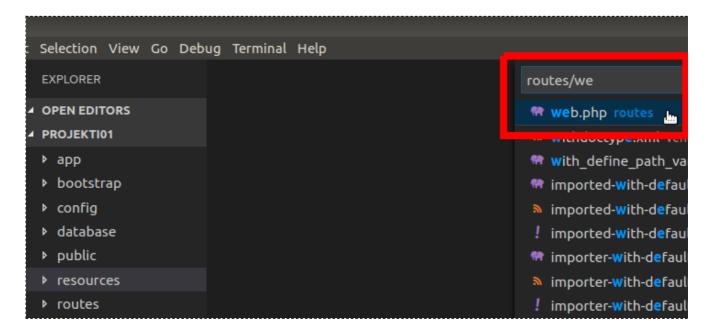
Komento php artisan listaa kaiken tarjolla olevan toiminnallisuuden

php artisan

Visual Studio Code Laravel-projektin kanssa

Jos koodieditorivalintasi on Visual Studio Code (VSC), Laravel-projektin voi avata käsiteltäväksi File/Open Folder -toiminnolla. Tällöin halutun tiedoston löytäminen isosta tiedostomassasta on nopeampaa Go To File -toiminnolla (CTRL+P). Kaikki VSC:n tarjoamat komennot voit listata SHIFT+CTRL+P-komennolla.

Komentamalla CTRL+P ja kirjoittamalla avautuvaan tekstikenttään halutun polun alkua esim "routes/we" kuvan mukaan VSC ehdottaa avattavaksi hakuun sopivia tiedostoja esim. usein tarvittavaa routes/web.php-tiedostoa.

Reittitiedostossa on asennuksen jälkeen määritelty yksi reitti

routes/web.php

```
1 Route::get('/', function () {
2 return view('welcome');
3 });
```

reitti viittaa näkymään, joka löytyy tiedostostosta

resources/views/welcome.blade.php. Muuta tiedostone sisältöä oheisella tavalla

resources/views/welcome.blade.php

Selaimeen URL: http://192.168.1.126/~testi/projekti01/public/

Sivulle tulostuu teksti "Haloo Laravel!"

- Reittitiedoston kauttaviiva on reitti, joka tulee ip-numeron jatkeeksi
- Reitin päässä on näkymä nimeltä welcome. Laravel etsii näkymäksi tiedoston joka on nimetty resources/views/welcome.blade.php.
- Ei käytä kontrolleria. Route->View (nk. "closure")

Oma /about-reitti

Luodaan reitti /about lisäämällä seuraava määrittely reittitiedostoon

routes/web.php

```
1 Route::get('/about', function () {
2    return view('siteinfo');
3 });
```

Luodaan tiedosto

resources/views/siteinfo.blade.php

```
1 <h3>Hey! Olen /about-reitin päässä näkyvä resources/views/siteinfo.b
```

Selaimeen URL: http://192.168.1.126/~testi/projekti01/public/about

Sivulle tulostuu teksti "Hey! Olen /about-reitin päässä näkyvä resources/views/siteinfo.blade.php-tiedosto"

Oma /aboutfolder-reitti

Luodaan reitti /aboutfolder lisäämällä seuraava määrittely reittitiedostoon

routes/web.php

```
1 Route::get('/aboutfolder', function () {
2    return view('kansio/siteinfo');
3 });
```

Luodaan tiedosto

resources/views/kansio/siteinfo.blade.php

```
1 <h3>Hey! Olen /aboutfolder-reitin päässä näkyvä resources/views/kans
```

Selaimeen URL: http://192.168.1.126/~testi/projekti01/public/aboutfolder

Sivulle tulostuu teksti "Hey! Olen /aboutfolder-reitin päässä näkyvä resources/views/kansio/siteinfo.blade.php-tiedosto"

• Huomaa, että luodun kansion resources/views/kansio/ näkymään siteinfo.blade.php viitataan kauttaviiva-notaatiolla kansio/siteinfo. Kauttaviivan tilalla voidaan käyttää myös pistettä.

Kontrollerit

Oma Contact-kontrolleri

Luodaan aluksi tarvittavat reitit

routes/web.php

```
1 Route::get('/contact1', 'ContactController@showinfo');
2 Route::get('/contact2', 'ContactController@returninfo');
```

Luodaan uusi kontrolleri-tiedosto app/Http/Controllers/ContactController.php artisan-komennolla:

```
php artisan make:controller ContactController
```

=> Controller created successfully.

Editoidaan luodun tiedoston app/Http/Controllers/ContactController.php sisällöksi

app/Http/Controllers/ContactController.php

```
<?php
 1
 2
 3
    namespace App\Http\Controllers;
    use Illuminate\Http\Request;
 4
 5
    class ContactController extends Controller
 6
 7
         public function showinfo()
 8
9
             return view('contact');
10
11
12
        public function returninfo()
13
14
             return 'Olen ContactControllerin return-lause';
15
         }
16
    }
17
```

Luodaan näkymä

resources/views/contact.blade.php

```
1 | <h3>0len ContactControllerin showinfo()-metodin contact-näkymä<
```

Lopputulokset seiaimessa

http://192.168.1.126/~testi/projekti01/public/contact1

---> Olen ContactControllerin showinfo()-metodin contact-näkymä

http://192.168.1.126/~testi/projekti01/public/contact2

--->Olen ContactControllerin return-lause

Huomioita ContactControllerista

- php artisan-komento pitää antaa laravel-projektikansiossa (~työhakemistona)
- php artisan-komeno luo lähes tyhjän kontrolleritiedoston. Hyötynä on se, että namespace- ja use-viittaukset ovat oikein käytetylle Laravelin versiolle ja ympäristölle.
- Kontrolleritiedoston voi luoda myös tyhjästä tekstieditorilla

 Kontrolleritiedoston sijainnin ja nimen tulee noudattaa esitettyä muotoa
 NimiController.php eli kontrollerin nimi isolla alkukirjaimella ja kirjoitetaan yhteen merkkijonon Controller.php kanssa. Luokan määrityksen kontrolleritiedoston sisällä tulee olla myös nimen mukainen.

Datan välittäminen näkymälle

Luodaan pari uutta reittiä

routes/web.php

```
1 Route::get('/person', 'ContactController@showperson');
2 Route::get('/listpersons', 'ContactController@listpersons');
```

Lisätään ContactControlleriin seuraavat metodit

app/Http/Controllers/ContactController.php

```
public function showperson()
 1
         {
 2
             $name = "<span style='background-color:#ffc;'>Raaka-Arska</si>
 3
             return view('person')->with('name', $name);
 4
 5
         }
 6
         public function listpersons()
 7
8
             $persons = ['Guru Ken', 'Ainen Sani', 'Tana Ruu'];
9
             return view('persons')->with('persons', $persons);
10
         }
11
```

Luodaan näkymät

resources/views/person.blade.php

```
<h2>Muuttujat Laravelin Blade Template -tiedostossa</h2>
1
2
3
   <hr>>
   <h4>Muuttuja &dollar;name PHP-syntaksilla</h4>
4
5
   6
   SyntaksiTulos
7
8
   <code>&lt;&quest;&equals;&dollar;name&semi; &quest;&gt;</code></
9
   <?=$name; ?>
10
   11
   12
13
```

```
14
   <hr>>
   <h4>Muuttuja &dollar;name Laravelin Blade Template -syntaksilla:</h4
15
16
   17
   SyntaksiTulos
18
19
   20
   <code>&lbrace; &lbrace; name &rbrace; &rbrace; </code>
21
   {{ $name }}
22
   23
   24
25
   <hr>>
   <h4>Muuttuja &dollar;name Laravelin Blade Template -syntaksilla:</h4
26
27
   28
29
   SyntaksiTulos
30
   <code>&lbrace;&excl;&excl; name &excl;&excl;&rbrace;</code>
31
   {!! $name !!}
32
   33
   34
```

ja

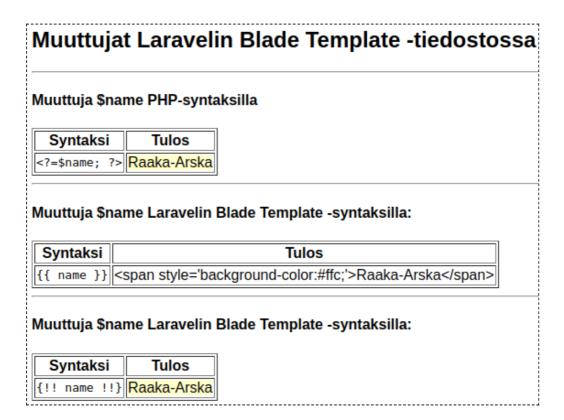
resources/views/persons.blade.php

```
1  @if (count($persons))
2  <h3>Hurja sakki:</h3>
3  
4     @foreach ($persons as $person)
5          {1i>{{ $person }}
6     @endforeach
7  
8  @endif
```

Lopputulokset seiaimessa

Tutki ja ymmärrä lopputulokset nähdyn ohjelmakoodin perusteella

http://192.168.1.126/~testi/projekti01/public/person

http://192.168.1.126/~testi/projekti01/public/listpersons

Hurja sakki:

- Guru Ken
- Ainen Sani
- Tana Ruu

Lisää toiminnallisuutta voit lukea dokumentaatiosta

Blade Template - Laravel

master-template

Luodaan sivustolle layouts-kansio ja master-template tiedosto resources/views/layouts/app.blade.php seuraavasti

resources/views/layouts/app.blade.php

```
<html>
 1
        <head>
 2
             <title>InfoSite</title>
 3
        </head>
4
        <body>
 5
    <h3>InfoSite</h3>
 6
             <div class="infobar">
 7
                 @section('infobar')
 8
                     Ei infoa
 9
10
                 @show
```

- Huomaa infobar-niminen @section-merkintä, joka päättyy merkintään @show. Tämän kohdan Ei infoa -teksti korvataan seuraavana esitettävän lapsi-templaten infobar-sektiolla, jos ja vain jos sellainen on olemassa
- Huomaa @yield('content')-merkintä, johon voidaan tuoda sisältöä lapsitemplaten content-sektiosta

Luodaan yksittäisen sivun lapsi-template resources/views/child.blade.php seuraavasti

resources/views/child.blade.php

```
@extends('layouts.app')
1
2
3
    @section('infobar')
4
        <span style='background-color: #ffc'>Tämä info tulee tiedosto
5
           resources/views/child.blade.php</span>
6
7
    @endsection
8
    @section('content')
9
        Lorem Ipsum, Lorem Ipsum...
10
    @endsection
11
```

- Huomaa merkintä @extends ('layouts.app'), joka kertoo mihin leiskaan tässä esitettävät sektiot liitetään.
- Sektiot @section('infobar') ja @section('content') liitetään mastertemplateen sinne merkityille paikoille

Sivun layout näyttää seuraavalta:

InfoSite

Tämä info tulee tiedostosta resources/views/child.blade.php

Lorem Ipsum, Lorem Ipsum...